

AZ ANYAKÖNYVBEN OLVASTUK

Ács (január-május) megkeresztelték: Tóth Szofit, Szuri Zsombort, Edvy Arinát, Borbíró Teót
házasságot kötött: Balázs Norbert és Varga Anikó
eltemették: Farkas Lászlónét, Ötvös Györgyöt, Földes Marcell Józsuét, id. Róka Józsefet, Miklós Ferencet
 Lantai Béla presbitert, Kiss Lászlót, Kővári Edénét, Nyéki Istvánnét, Péntek Ilonát, Kovács Istvánt, Kovács Istvánnét
Bokod: halottunk Balogh Sándor
Dad: A keresztség sákramentumában részesült: Szücs Olivia Mása
Kisbér eltemették: Deák Lászlónét
Kömlőd: halottaink Majer Jánosné, Tiba Imre
Nagyigmánd: Megkereszteltük: Geleszka Luca, Geleszka Zita, Gergely Veronika, Kozák Zsolt, Pázmándi Nóra, Szijj Andrea és Szijj Roland
 Eltemették: Kalmár Bálint és Nagyigmándi Sándor
Tárkányon eltemették: öz. Farkas Jánosné

Református hitéleti lap

XXIV. évfolyam 6. szám

2020. június

A KORONAVÍRUS ÁRNYÉKÁBAN

Nagyon megváltozott az életünk az elmúlt hónapokban. A február végi presbitergyűlésünkön még tervezgettük szokásos tavaszi programjainkat. Konferenciákra való részvétel, húsvéti alkalmaink, konfirmáció, stb. Aztán egy csapásra minden más lett. Még március 15-én tartottunk istentiszteletet, de önkormányzati ünnepség már nem volt. Mi azért elénekeltük a Himnuszot a templom melletti emlékműnél, de ez így nagyon csonka megemlékezés volt csupán. S aztán leállt az élet... Nem élünk meg még ilyet. Lehet, hogy egy-egy istentisztelet a háború végén, frontvonalban kimaradt, vagy máshogy lett megtartva, de hogy bő két hónapig nem lehetett templomba menni, ilyet még az idősök sem láttak. Sok a különbség a tapasztalatok között, melyik gyülekezet hogyan élte meg a dolgokat. Én nagyigmándi lelkész szemmel szeretnék néhány dolgot kiemelni saját tapasztalataim és gondolataim közül:

Egyházunk egy összetartó közösség! Persze ezt eddig is éreztük, tudtuk. Jó volt együtt kirándulni, szervezni ünnepségeket, vagy épp csak mindennapi hitünket gyakorolni. A bezártság azonban ezt sokkal kézzelfoghatóbbá tette. Mindenki figyelt a másikra, számon tartottuk egymást. Ha másképp nem lehetett, akkor telefonon, emailen, vagy épp Facebookon keresztül. Imádkoztunk egymásért, talán még többet, mint előtte. Videó istentiszteleteinket sokkal többen követték nyom, mint amennyien vasárnaponként templomban vagyunk. S nem csak nyom követték, de megköszönték, s bátorították ennek a szolgáltatnak a folytatását. Hittanasaink egyre inkább bekapcsolódtak az elektronikus hitoktatásba.

Rengetegen küldték el képeken a megoldott házi feladatokat, vagy éppen videón a megtanult imádságokat. Épp a nagyheti időszakban telt meg a 2. osztályosok Miatyánk videóival a hittanos oldalunk, csodás bátorítást nyújtva akkor, amikor templomba nem mehettünk. S a hiányzó alkalmak közepette csodás érzés volt húsvétkor úgy úrvacsorázni, hogy habár nem lehettünk a saját templomunkba, de egy közösségben voltunk a Kárpát-medence minden magyar reformátusával Isten előtt.

Sokkal nagyobb a lelki éhség az emberekben, mint gondolnánk! Pedig sokszor épp az ellenkezőjéről panaszkodunk. Senkit nem érdekel itt már Isten és Egyház. Pedig de! Tanultuk, hallottuk sokszor, hogy a bajban erősödik meg az Isten iránti kötődés. A pásztoraációs munka során sokszor tapasztaltuk is ezt az igazságot. Most megerősödhetett bennünk mindez. Akkor nagy a baj Istennek hála nem lett – s bízunk benne, hogy nem is lesz. Nagy volt azonban a bizonytalanság, az ijedség. S ez megmutatta, hogy bizony szükség van Istenre, Egyházra, hitre. Sokszor hallottam az elmúlt hetekben, talán olyanoktól is, akik nem tartoznak a rendszeres templomba járók közé, hogy a legrosszabb, hogy nem mehettünk istentiszteletre. Így sokkal nehezebb megerősödni, megnyugodni. Bízgatás ez a jövőre nézve: hirdetniük kell az evangéliumot, mert bizony sok a „jó föld” ami „magvetőre” vár!

Templomba jönni kivételes öröm! Május 17-én megtapasztalhattuk ezt. Szétszórva ültünk, maszkokban érkeztünk, a megszokott kézfogás nélkül köszöntöttük egymást. De újra a templomban. A mi templomunkban!

Ami a legszebb, a legcsodálatosabb, mert a mienk. Ahol kereszteltek bennünket, ahol konfirmáltunk, ahol házasságot kötöttünk. Ahol megerősödöttünk örömben és szomorúságban egyaránt. Régies hangzása, versszerkezete miatt nem tartozik a kedvenc énekeim közé az „Ím bėjöttünk nagy örömben” kezdetű dicséret, de őszinte hálával és boldogsággal zengett kezdőénekként az első alkalmunkon!

Isten szeretetétől semmi nem szakíthat el! Jól ismerjük a páli hitvallást. Most újra megtapasztaltuk. Individuálisan talán már sokszor átéltük igazságát. Most közösségben is. Mert lehet akár személyes életünkben, akár az ország, a nemzet, vagy akár a nagyvilág életében bármi. Vesztes forradalmak és háborúk, Trianon, vagy éppen egy világjárvány. Isten kezében vagyunk! Szeret minket! És ez sem ezen a földön, se az örökkévalóságban nem fog megváltozni! Lehet-e ennél nagyobb öröm és reménység?

Újra indulni látszik az élet (május 26-án írom e sorokat). Örülünk a sötét árnyak múlásának, ugyanakkor van bennünk félelem, nehogy korai legyen még az öröm, nehogy visszatérjen a járvány. Azt még nem is látjuk igazán, mekkora a baj a gazdaságban, s meddig fog tartani a talpra állás. Imádkozunk és dolgozunk. S közben egy újabb hittapasztalattal gyarapodva valljuk: „ha Isten velünk, kicsoda ellenünk?”. Senki, bizonyára senki!

Sugár Tamás

Mindenható Isten! Kegyelmes szent Atyánk!
 Hozzad zeng énekünk. Hozzad száll fel imánk!
 Szent neved dicsérjük, - jóvoltodat áldjuk,
 Dicső munkáidat: bámulva csodáljuk.

Te jó Atyánk voltál gyermekségünk óta,
 Vezettél utadon jobb kezünkél fogva,
 Megvédtél, őriztél, minden bajtól, vésztől,
 Nagy megkísértéstől, gonosz ellenségtől.

Te adtál minekünk békét boldogságot,
 Örömet, szerencsét, sok vidám órát...
 Lecsapott ránk néha sújtó kezed is...
 Ha a jót elvettük elszenvedtük ezt is.

De oly sok nagy csapást még sohse hordozánk,
 Mint amennyi zúdult mostanában ránk:
 ...Négy éves háború... Iszonyú vértenger.
 Vörös forradalom... Fehér veszedelem...

Egyházunk romlása... Hazánk pusztulása-
 Éhség... Ínség... Nyomor... Ellenség dűlása...
 ...Letiport hazánkat... Óh Isten te tudod...
 Miképp szaggatták szét győztes martalócok.

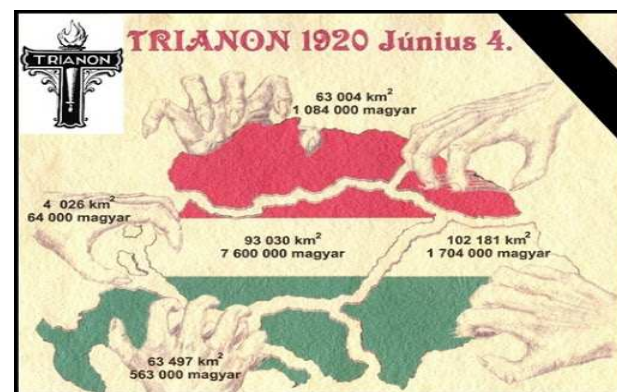
Olyanok is voltak, akik elfordultak
 Te tőled Istenünk s reád szítkot szórtak,
 ...Nagy hát aggódásunk, midőn tanácskozunk
 Hogy állítsuk vissza tiszteleted Urunk.

Óh Bölcsenek bölcse adj nekünk bölcs elmét,
 Hogy hirdessük bátran az Urnak félelmét,

Újságunkat – hirdetőinknek és alapítványunk támogatóinak köszönhetően – ingyenesen juttatjuk el olvasóinkhoz !

Hét Határ Református hitéleti lap. Megjelenik minden hónap első vasárnapján Ács, Ászár, Bana, Bábolna Bokod, Csép, Császárs, Dad, Ete, Kisigmánd, Kisbér, Kömlőd, Környe, Környebánya, Nagyigmánd, Oroszlány, Réde, Vérteskethely, Szákszend, Tárkány reformátusai közt

Kiadó: "Közelebb Egymáshoz" Alapítvány 2941 Ács, Fő u. 71. Felelős kiadó: **Gerecsei Zsolt** elnök
Szerkesztőség: 2853 Kömlőd, Perczel u. 26. tel.: 06-34/578-503 fax.: 06-34/470-543 email: **hethatarlap@gmail.com**
 Felelős szerkesztő: **Bogáth István** Nyomtatás: MONTÁZS Press Kft. Oroszlány tel.: 20/454-35-41 Molnár Ferenc ügyvezető
 Internet elérhetőség: **www.hethatar.refdunantul.hu**
ISSN 1417 - 7641

FELEMELTETETT

Jézus a tanítványok szeme láttára fel-emeltetett, és felhő takarta el őt a szemük elől. Amint ők távozása közben feszülten néztek az ég felé... (Apostolok Cselekedetei 1. rész 9-10a versei)

Kedves Testvéreim!

Áldozócsütörtök napján Jézus mennybemenetelét ünnepeljük. Közös gondolkodásra hívlak benneteket az Ige körül. Mégpedig a mai ünnepen essen szó arról, hogy mit is jelent a menny? Hol van a mennyek országa? Hova ment Jézus? Mit ért a Biblia mennyország alatt?

A menny szavunk az éggel azonos. Az épületeknek, a szobáknak is van mennyezetük. A Szentírás is használja az ég szavunkat valamilyen más értelemben, például Isten az egek királya, Isten az ég és föld ura. Ám mégis téves az az ismert elképzelés, hogy Isten a szó szoros értelmében az égben lakik, fizikálisan is felettünk van, hiszen látható valóságban felettünk a világűr van, nem az Isten. A bibliai leírás szerint Jézus mégis felfelé távozott el ebből a világból. Felemelkedett és felhők takarták el. A tanítványok meg néztek az ég felé, és ott vesztették nyomát a mesterüknek. Hogy is van ez? Jézus felfele ment, de még sincs fent az égben az Isten országa?

Jegyezzük meg jól - Isten nagyon szereti a szimbólumokat, azért, mert azok egyetemesek. Nem nyelvhez kötöttek, nem kell lefordítani őket, mindenki érti, éljen e világon bárhol és beszéljen akármilyen nyelvet. Mi Isten országának a szimbóluma? Az ég! Élünk a világnak bármely pontján, tekintünk csak fel az égre! Milyen az ég? Határtalan, végtelen. A szemünkkel nem bírjuk befogni. Csak bámulni tudunk a végtelenbe, ami meghaladja az emberi agy minden képességét. A tudományos felfedezések még jobban elmélyítik Isten szimbólumát. Hiszen az űrkutatás ma is folyik. A világegyetem feltárása tart, még mindig nem jutottak el a végéhez. Nem az ég Isten országa, de valahogy az tudja leginkább számunkra érthetővé tenni, hogy milyen is lehet az. Ilyen maga Isten is: végtelen, határtalan. Ha meg akarjuk őt ismerni, csak apró részleteket kiragadva tudjuk őt szemlélni.

Lakhat-e Isten a földön? Képtelenségnek hangzik és mégis Jézus személyében ő maga járt közöttünk. Hogyan

lehetséges ez? Úgy, hogy lemondott istenségéről, megüresítette önmagát és emberi testet vett magára azért, hogy hozzánk hasonlóvá váljon. Azért, hogy együtt érezhessen velünk. Ezért tudja igazán milyen érzés a fájdalom, a sírás, a harag és tudja milyen érzés az öröm és a boldogság, mert a saját bőrén tapasztalta meg.

Ám abban a kérdésben jobban érdekelttek vagyunk, hogy lakhat-e ember a mennyben Van-e számunkra hely Isten országában? Itt válik újra fontossá Jézus mennybemenetele, ugyanis az ő cselekedetének három haszna van számunkra. Jézus semmit sem tett csak úgy, mindent annak fényében tett, hogy az emberek javát és életét elősegítse.

Először is, hogy Jézus Krisztus ma is a mennyben van, számunkra azt jelenti, hogy van, aki közben tud értünk járni. Hiszen emberként ő is tudja mennyi mindenben kell keresztül mennünk. Tudja milyen a fáradság és a szűkölködés. Boldog vigasztalásunk lehet Jézus, hiszen ő könyörög, és képviseli az ember nyomorúságát Isten országában. Másodsor Jézus mennybemenetele egyúttal azt is jelenti, hogy Isten országa nem csak Istennek van fenntartva. Mert Jézus a tanítványok szeme láttára emeltetett fel. Jézus emberi testben került be a mennyek országába. A végtelen és számunkra felfoghatatlan ország befogadta a véges és gyenge emberi testet. Ez számunkra a zálog, a biztosíték. Aki hisz Jézusban, annak nem lesz akadály a gyarló emberi teste, hanem Isten országa előtte is megnyí-

lik, mint egykor Jézus előtt. Nem lehet hát kétségünk afelel, hogy bizony lakhat ember Isten országában. És Jézus mennybemenetele óta bizony laknak is sokan.

Végül harmadszor Jézus mennybemeneteléből az a hasznunk, hogy ő bár testi valójában elhagyta ezt a világot, emberi testben Jézust mi már nem láthatjuk, ő mégsem hagyott magára bennünket, ígéretéhez híven elküldte Lelkét ebbe a világba. Ez pedig csak azért lehetséges, mert felment a mennybe. Erre a belső irányítóra pedig nagyon nagy szükségünk van. Krisztus az ő Lelke által vezet és tanít meg bennünket arra, hogy megértsük az Bibliát és megértsük az életünk viharában Isten kegyelmes tervét. Krisztus Lelkén keresztül érthetjük meg, hogy a mennyország nem fizikálisan felettünk van, hanem Isten országa ugyanolyan végtelen és határtalan, mint az ég. Az ember előtt kikutathatatlan és felfoghatatlan Isten országa, sőt, el is van zárva az ember elől. Egyedül Krisztus mutatott meg belőle egy kis darabkát.

Merjük erre a kis darabkára rábízni az egész életünket és merjük meglátni a kék égben Isten végtelen nagyságát. Lehetséges, mert Krisztus Lelke ma is ebben a világban van és ő segíteni akar. Az Urat ma is segítségül lehet hívni. Ő pedig készségesen rendelkezésre áll azok számára, akik keresik az Isten országát. Mert Jézus mondja: „Keressétek először Isten országát és az ő igazságát, és mindezek ráadásul megadatnak majd nektek.” Mt6,33 Minden más megadatik magától, de Isten országa nem, azt bizony keresni kell. Ámen.

Imádkozzunk ehhez hasonló szavakkal: Örökkévaló Isten! Áldunk amiért munkálkodsz a világunkban értünk és, hogy azt meg is mutattad nekünk! Bár modern világban élünk, modern eszközök között, mégis lelkiileg szegények vagyunk, akik nélkül semmit sem tehetünk. Lelked, jelenléted és erőd nélkül mit sem ér életünk! Jézus mennybe ment, hogy Lélekben mindig velünk lehessen. Ezért tudjuk, sose vagy tőlünk távol. Ha hozzád kiáltunk Jézus nevében, akkor meghallgatsz! Most is ezt tesszük, hallgass meg bennünket Jézusért! Ámen.

Deák László Kömlöd

"ISTENTISZTELET NEM VOLT.."

Furcsa helyzet állt elő 2020. március 15-től május közepéig: a koronavírus-járvány miatt nemcsak világi, de egyházi alkalmakat sem tarthattunk: istentisztelet sem volt. Sokan úgy gondolják, hogy ilyen még nem volt. Sajnos, volt. Egyházunk története is megőrizte ezeknek emlékét. Csak a „belátható időkből” néhány példa.

Az egyik az 1710-11. években a pestisjárvány, melynek nagy hatása volt a Rákóczi-szabadságharc lezárására is. Megdöbbentő végigolvasni a korabeli feljegyzéseket. Dadon például, míg más években 8-10-13 temetés volt, addig 1710. szeptember 25 és 1711. február 27 között (öt hónap alatt!) 250 embert temettek el! Rendszeresen napi 4-5-6 személyt búcsúztattak, de 1711. január 6-án nyolc embernek volt a temetése. Ezeket a napokon a halottakat összegyűjtötték, és egy szertartás keretében adták meg a végtisztességet. Egész családokat irtott ki a járvány, máskor egyszerre egy családból többen is elhunytak: „Szabó Gergely két fiai”, „Péter ember felesége s akkor született fia”, „Csonka Péter feleségétül” majd „Csonka Péter árvája”. Kecskés Gergely négy gyermekét veszítette el (1710.dec. 2, 22, 24, és 1711. jan. 11 napján.) Szinte isteni csoda, hogy a lelkész, Tatai Meggyesi Mihály túlélte azt a borzalmat a sok pestises temetés közepette. Isten így gondoskodott arról, hogy a legnagyobb nyomorúságban is legyen, aki vigasztalja a nyáját. A pestis megjelent újra, környékünkön 1739-ből van erre feljegyzés, de akkor nem okozott olyan nagy pusztítást. A 19. században a kolera („epemirigy”) dühöngése pusztított. 1831-ben is megjelent, ekkor a megye lelkészei közül Hollósi Somogyi János mocsai lelkész is elragadta „...a természet örök és változatlan törvényinek neki is fejet kelle hajtani, s szemeit szerette Hallgatóinak keserves zokogása között a vég álomra az epemirigy /cholera morbus/ dühöngése idején lezárnia Aug.26-kán 1831-dik évben.”1849-ben, a szabadságharc vége felé is megjelent, több katonai és polgári áldozatot is szedett. A komárom körül sáncmunkán lévő környékbeliek közül is többen meghaltak, de pl. Ácson is több anyakönyvi bejegyzés őrzi az itt táborozó katonák

halálának tényét, akik kolerában hunytak el. Még 1866-ban is megjelent, ekkor pl. Hörömpöly Gábor dadi lelkész is az áldozata lett.

Nem járványos, hanem háborús idők is hoztak olyan helyzetet, amikor nem lehetett istentiszteleteket tartani: „Az egyházközség 1944.márc. 19-től 1945.márc. 18-ig állandóan zavarva volt az ellenséges légitámadásoktól, istentiszteletet többször nem lehetett tartani, de lehetőleg a lehetőleg a nagyobb veszély nem volt úgy vasárnap d.e. /délelőtt/, mint d.u. /délután/ rendszeren végeztük el istentiszteletünket. Karácsonykor határunkba terült el a front, így semminemű karácsony a községben

nem volt, lehetett várni a megszállást és a légiveszély is olyan volt, hogy sem istentiszteleteket, sem úrvacsoraosztást nem lehetett tartani, a rend azonban hamar visszatért és a front tőlünk visszahúzódott, az istentiszteleteket gyakoroltuk, más összejövetelt az elsötétítés és légiveszélyek miatt nem lehetett tartani.

1945. március 18-án vasárnap reggel 9 órakor különösebb harc nélkül az orosz csapatok községünkbe bevonultak. Az egyháztagek közül 7-en haltak meg különféle sérülések folytán, akiket a lelkipásztor egyszerű szertartással, de tisztességesen eltemetett” – írja Mikos Lajos dadi lelkész. A lelkipásztor jelentése szerint még húsvétkor sem állt

helyre a rend, úrvacsoraosztást nem tarthattak, de húsvétól minden istentiszteletet megtartottak. (Csak egy megjegyzés: míg a „hátszágban” ezt élte meg az itthon maradottak, ugyanakkor megható volt hallanom több fronton küzdő katonától, hadifoglytól, hogy miként tartottak istentiszteletet templom, lelkész nélkül. Volt aki elmondta: az erdőben négy fa közti térre gúltak, az volt a „templom”, ahol néha csak csöndben álltak, néha sírtak, néha énekeltek, néha imádkoztak...)

Mindezek mellett azt is el kell mondanunk, hogy református egyházunk története úgymond „békeidőben” is ismer istentisztelet nélküli időszakot, sőt: évtizedeket. Az ún. árvaság korában sok-sok olyan település -gyülekezett volt, ahol akár évtizedekig nem volt istentisztelet, mert a lelkészt elűzte, a templomot elvette, az istentiszteletet megtiltotta a hatalom. Mocsán pl. mintegy 70 évig (!) nem volt református istentisztelet, nem volt igehirdetés, nem szólt közös imádság. Lelkész nem volt, de gondnok pl. végig, aki őrizte a gyülekezet értékeit, vigyázta a híveket. Igaz, a mocsaiak átjárhattak a szomszéd falvakba istentiszteletre, de sok helyen ezt a jogot is elvették. És évtizedes árvaság után -ott voltak, éltek, feléledtek a gyülekezetek. Ekkor volt nagyon nagy -megtartó ereje a személyes kegyességnek, a családi, házi, „magános” istentiszteletnek.

Mindezek sorába illeszkedik az elmúlt két hónap, amikor „nem volt istentisztelet”. Lehet vitatkozni azon, hogy volt-e olyan súlyos, mint a történelem korábbi példái. Az azonban biztos: most is a Történelem Ura előtt álltunk és állunk, aki Gondviselő és Szabadító irgalmát nem függesztette fel. Mi sem az istentiszteletet hagytuk abba, csupán annak egyik formáját. Mert közben mindenki imádkozhatott, ígét olvashatott, énekelhetett, sőt a technikának köszönhetően otthonában részese lehetett igehirdetésnek, még akár úrvacsorának is. Az istentisztelet formája változhat. A lényege ugyanaz: személyes, hitből fakadó dicsérete az Örök Istennek.

Gerecsei Zsolt

KISKORÚ vs. NAGYKORÚ VAGY?

Galaták 3,26-4,7

Kiskorú vs. nagykorú vagy?

Emlékszem, amikor 13-14 éves koromban mennyire vágytam már nagykorú lenni! Százszor elterveztem, hogy mit fogok csinálni, amikor már mások nem nagyon szólhatnak bele az életembe... Most már 18 éve (J) nagykorú vagyok, de sokszor visszavágom a kiskorúságra, mert néha nehezemre esik a felelősség elhordozása. Sokszor tenném inkább azt, amit mondanak... Istennél egészen mást jelent a kiskorúság vs. nagykorúság. Ha valaki a törvényhez köti magát, bármiféle legyen is az a törvény, olyan mint a kiskorú örökös, aki gyámság alatt áll. A hasonlattal Pál apostol mindössze azt akarja mondani: a kiskorú korlátozott állapotban van, mert sem önmaga fölött, sem az örökség fölött nem rendelkezik. Nem kezdhet a vagyonnal semmit, azt még felmérni és értékelni sem tudja, mindenestül ki van szolgáltatva a gyámnak. Felemás a helyzete, mert van is vagyona, meg nincs is. Ebből az állapotból Isten az idő teljességében megszabadított mindnyájunkat. Isten megígért szent Fia eljött s magára vette a törvényt átkát, hogy Őbenne nagykorúságra jussunk s elnyerjük mi is a fiúságot. Mert mi a kiskorúságnál többre; lelki nagykorúságra hívtunk. A törvény helyett valami mérhetetlenül többet adott, kitöltötte szívünkbe Szentlelkét, hogy most már önként tegyük azt, amit korábban, csak a törvény kényszeréből cselekedtünk, ha ugyan egyáltalán megtettünk. Ezzel a belső készséggel kezdődik a mi szabadságunk. Csodákat művel a Lélek: megéreztetni velünk az atyai szeretet közelségét s szorongásaink közepette szánkra adja a bizalmas szót: „*Abbá, Atyám*” és szívünkben megújítja a fiúságot.

Kovács Tamás

ÖRÖMZENÉLÉS, ZENÉLNI ÖRÖM

Minden hónap utolsó vasárnapján örömmzenélésre hív és vár mindenkit a dadi lelkész házaspár a dadi református gyülekezeti terembe. Ezeknek az alkalmaknak az alap gondolata az, hogy énekelni jó. Nem kell ahhoz énekkarban énekelni, nem kell ahhoz tökéletes éneklés senkinek, hogy Isten tudja dicsérni. Mindenkinek olyan hangja van, amelyet Isten adott neki. Mindenki azt hozza, amije van. És ez épp elég!

Az egyházkerület által kiadott énekfűzet „AZÉ” (Adj Zengő Éneket!) – melyet gyülekezetünk alapítványa támogatott 150 db ilyen énekeskönyv beszerzésével – nagyon jól használható kötetlen örömmzenélés alkalmon is. Vannak benne énekeskönyvi és ifjúsági énekek is, a február végi összejövetelen már ebből fog tudni mindenki közösen énekelni.

Kodály Zoltán 1882 – 1967

Most még a „Csillagpontos” Ifjúsági énekfűzetből és az „Összetartozunk!” iskolai énekfűzetből énekeltek közösen azokat a dalokat, amiket választottunk. Nem volt baj az sem, ha valaki mások, többek számára ismeretlen éneket kért, mert így lehetősége nyílt a többieknek is megismerni azokat. De a legtöbb dallam mindenki

által jól ismert volt.

Egy rövid imában köszönte meg a lelkész, hogy együtt lehetünk, együtt énekelhetünk. Megköszönte a zene szeretetét, a zene ajándékát, amit Isten adott. Azt, hogy az éneklés a lelkünkben fakad, nem csupán a hangszálainkból. Megköszönte, hogy Isten eljött a Mennyből, hogy Úr legyen, hogy feláldozta magát a mi bűnünkért. Őt dicsőítve énekeltek.

Az első alkalmon körülbelül harmincan voltunk. Jó volt látni, hogy legtöbben családosan érkeztek. Zenekedvelő, otthon is együtt zenélő családok. A lelkészcsalád együtt kísérték az énekeket. Kovács Rebeka hegedűn, Kovács Dóra fuvolán, Kovács Gergő pedig dobon játszott. Ez a kötetlen zenélés egy esti családi alkalomhoz hasonlított, amivel mi is igyekszünk zárni minden napunkat. Emlékszem, hogy a lelkészék Dorka lánya 4-5 éves körül lehetett, amikor gyermek istentiszteleten megismertük. Gergővel együtt vettek részt az alkalmon, édesanyjukat ölelgetve, aki az alkalmat tartotta. Akkoriban a férjével is emlegettük, hogy a Kovács házaspárt mindig csak „gyermek füzérel” a karjukon láttuk, gyermekeik mindenhol velük voltak, „belenőttek” a gyülekezeti életbe, szüleik munkájába. Most pedig már több év zenetanulás után, bármelyik dalt, amit kértünk, tudták kísérni hangszerükkel. És mi is ennek a „zenész családnak” egy kicsit a tagjai lehetünk. Csodálatos dolog az, amikor egy család olyan életet él, amit érdemes megosztania másokkal. És mások gazdagodnak ez által. Sok kisgyermek is volt az alkalmon, teljesen vegyes volt a korosztály. A meghitt, családias zenélést követően még egy kis közös sütőzés is következett. Bátorítok mindenkit, hogy jöjjön el ezekre az alkalmakra nyugodtan akkor is, ha bizonytalan az éneklés, vagy csak hallgatni szeretné és élvezni, ahogy a zene, a dallamok a szívéig hatolnak.

Kodály Zoltán szavaival élve: „Legyen a zene mindenkié!”

Petrovszkiné Utry Anna Teodóra

ISTEN GYÖNYÖRKÖDNI SZERETNE BENNE

Nem a lovak erejében leli kedvét, nem a férfi izmaiban gyönyörködik. Az istenfélőkben gyönyörködik az Úr, azokban, akik az ő szeretetében bíznak (Zsolt 147,10-11 Károli)

Ritkán gondolunk arra, hogy mi az, ami Istennek kedves, ami örömet jelent a Számára. Általában saját testi és lelki szükségleteinkkel vagyunk elfoglalva, mivel énközpontúságunkból ez fakad. Ez a két igevers egyedül Istenre (Jahve) összpontosít – arra, amiben Isten kedvét találja, amiben gyönyörködik – nem pedig az emberben rejlő értékekre. Az Újszövetségben olvasunk, hogy az Atya a Fiában, Jézus Krisztusban gyönyörködik: „*a mennyből pedig hang hallatszott: „Te vagy az én szeretett Fiam, benned gyönyörködöm”* (Mk 1,11). Azért gyönyörködött Fiában, mert Ő bízott Atyjában, összhangban élt akarataival és aszerint cselekedett. Igénkől megtudhatjuk, hogy Isten miben gyönyörködik és miben nem. A harcok során fontos volt a ló ügyessége, ereje, a harcos férfi lábainak fürgesége és izmossága. Nem ezekben találja kedvét Isten, nem az emberi képességekben, fizikai erőben vagy a jó képzettségben, tudás mennyiségében. Nem, hanem gyönyörködésnek forrása abban rejlik, hogy az ember legyen istenfélő, tisztelje Őt és bízson állhatatos szeretetében, kegyelmében. Isten szerető cselekvése abban is megmutatkozik, hogy Ő mindent a javunkra munkál akkor, amikor mi is szeretjük Őt: „*Azt pedig tudjuk, hogy akik Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál, azoknak, akiket örök elhatározása szerint elhívott*” (Róm 8,28). Isten nem kéri tőlünk a külsőségekben levő megfelelést, annyit kér, hogy akarjunk Számára örömet szerezni az által, hogy fejezzük ki az iránta való bizalmunkat. Tegyük ezt minden időben, akkor is, amikor nehéz napokat élünk. Isten mindenkor méltó arra, hogy dicsérjük. a Fiú Istent küldte el hozzánk e világba, hogy vére árán váltsa meg bennünket.

Vajs Tibor

GONDOLATOK EGY CSALÁDI ISTENTISZTELETRŐL

Minden hónapban egy családi istentiszteletet tartanak a dadi református templomban, melyen mindig más-más iskolai osztály is szolgál. A negyedikesek besegítéskor Sámuel első könyvének 3. fejezetére épült az igei szolgálat, melyet Kovácsné Gombos Tímea lelkész tartott. Egy imában megköszönte Istennek, hogy vannak kiválasztottjai, akiket egészen személyesen nevikön szólít. Megköszönte Sámuel példáját is, mellyel reménységet ad Isten, hogy gyerekként is lehet vele kapcsolatban lenni. Megköszönte Istennek a próféta ígéretét, mellyel biztat minket, hogy „ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy!” Ez ma mindannyiunkra érvényes. Ismeri Isten a mi lelkünket is és azt szólítja, velünk akar beszélni személyesen. Késznek kell lennünk az Istennel való kapcsolat felvételre, a hallgatásra és a meghallásra. Majd egy imával folytatta: „Szólj, Urunk, mert hallják a Te szolgáid. A Te igéd igazság!”

II. Frigyes Német-Római császár a XIII. században egy kísérletbe fogott. Nagyon érdekelte őt és hosszú ideig kutatta, hogy vajon mi az a nyelv, ami mindenek fölött való. Melyik lehet az a nyelv, amelyen a gyermek legegyszerűbben megszólal, hogyha nem hall beszédet. Görög? Latin? Vagy amilyen nyelven a szülei beszélnek és genetikailag erre a nyelvre való készsége hordozza magában? Vagy létezik egy olyan nyelv, amelyet Isten ültet el az emberben és ez az, amely előtör a gyermekekből ilyen védett állapotokban? Hogy ezt kiderítse, a császár összegyűjtött néhány gyermeket az udvarában és olyan dajkákra bízta, akik némák voltak, a gyermekek fizikai szükségleteit elégtették csak ki, nem beszéltek hozzájuk. Várták a gyermekek megszólalását, de sajnos azok egymás után sorra haltak meg. Egyik sem élte túl a kísérletet. Pontosan tudják ma már a pszichológusok, hogy a gyermeknek lét szükséglete a testi érintés, a szeretet kifejezésének minél több formája. Ezt is már kísérletekkel bizonyították, hogy a testi érintés megvonásával is a gyermek életét veszti és az emberi szó is ilyen erővel bír. A fizikai szó az ember fizikai életének feltétele. De nekünk, embereknek nem csak testünk van, hanem van lelkünk is.

Ha pedig azt akarjuk, hogy a lelkünk éljen, akkor a lelkünknek is szüksége van beszédre, arra, hogy a lélek hangját halljuk. Éppen ezért ne csodálkozzunk azon, hogy az a gyermek vagy felnőtt halott, akinek a lelke nem hallja az Isten beszédét. Az imádság ajándékában mi szólhatunk Istenhez. Szívünk minden gondolata nyitott lehet az Isten előtt. A Krónikák könyvében azt olvassuk, hogy gyönyörködik az Isten az őszinte szívben. Isten előtt nem kell színészkedni, nem kell megjátszani magunkat. Ő az őszinte szívben gyönyörködik. A kétségidben, kérdéseidben, haragodban, indulataidban, fájdalmaidban, kéréseidben, bizonytalanságodban, unalmadban, mindenben gyönyörködik, amit feltársz előtte. Nincsenek elvárásai. Az őszinte szív az Isten előtt kedves szív. Ez hatalmas lehetőség és ajándék. A kommunikációhoz pedig kell egy adó és egy vevő. A Szentírás erre is pontos útmutatást ad. Isten sokszor és sokféle képen beszélt és beszél az emberrel. Beszélni akar velünk. Nem utasításokat és parancsokat ad, nem közvetítőkön keresztül akar veled és velem beszélni, hanem egészen személyesen akar veled beszélgetni az Isten. Azt akarja, hogy megismerd az ő hangját, nyelvét. És hogy hogyan? Ha a Szentrást olvassuk, láthatjuk benne, hogy Istennek mindig voltak kiemelt személyei, emberei. Például Ádám és Éva, Káin és Ábel, Ábrahám, Mózes, a bírák stb. Velük szemtől szemben, hallhatóan beszélt Isten. De az ószövetséggel e korszak lezárult. Ezután az Ige testet öltött, láthatóvá vált, kézzel fogható lett. Az Isteni beszéd félre érthetetlen, félre magyarázhatatlan lett Jézus Krisztusban. Ha Jézus nevét hallod, ha Jézus nevét látod, ha Jézus keresztje eléd kerül, akkor értsd meg a legfontosabb üzenetet: ÉN SZERETLEK TÉGED! Annyira szeret minket, ahogy a kereszten kitarja a karját. A szögekig szeret. A sebekig, a véreig szeret minket és azt akarja, hogy ezt soha ne felejtjük el! És ha ezt tudod, a szívedbe vedd, akkor kezdhetsz Istenre hangolódni... Jézus maga az üzenet! Amit ő tett, ahogy ő élt azt üzeni nekünk! Azt akarja a Te életedben is valószínűsíteni!

Petrovszkiné Utry Anna Teodóra

" ASSZONY... KIT KERESSEL? "

„ASSZONY,..... KIT KERESSEL?

Lectio: Jn 20,1-2, 11-18

Textus: Jn 20,15a

Kedves Testvérek!

V é l t v a g y v a l ó s vasztéseink *hiányt hagynak* maguk után: bizonytalanná, kifosztottá, frusztrálttá tesznek, előbb utóbb félelmet keltenek. Különösen intenzív hangsúlyt kap ez az átélés, amikor éleatunk központját, a vezérművet éri a támadás, melynek következtében süllyedni kezd a hajónk. Pislogó gyertyabél, megrepedt nádszál-létünk megmérettetése során ilyen mérföldkő számunkra a *halál*.

„.....ELVITTEK AZ ÉN URAMAT....“

„*Korán reggel, amikor még sötét volt...*“, a nagypénteki eseményt követő harmadnapon szapora léptekkel, igyekvő szívvel, lélegzetvisszafolytva számolja az egyre fogyó ösvény köveit, fűszálait. Senkit nem hívott magával, sem közeliakat, sem távolabbiakat: a minap még elmaradhatatlan asszonytársakat, a hitelesítően megerősítő tanítványok valamelyikét....., senkit sem. *Elsőként és csak ő!* Nyomon követni, utolérni a felfoghatatlant: egész lényével bekebelezni, minden érzékszervével megragadni, kisajátítani, csak magának megszerezni.

A látvány minden *várakozást* felülmúl, Mária döbbenete fozkozhatatlan. A képzelet játéka és a megmásíthatatlan valóság versenyében a mozgó képek mozdulatlaná dermedő bizonyossága hirdeti: „*....a kő el van véve a sírból élő!*“ (20,1b) Az elviselhetetlen rémület egyetlen futamnyi szakaszát maga alá gyűrve, a lendülettől szinte ütközve kiáltja, könyveit nyelve bizonygatja Péternek és a „másik tanítványnak“: „*Elvitték az Urat a sírból és nem tudjuk hová tették!*“ (2b)

A hajnallal együtt ébresztett tanítványok nyomában érkezik immár másodszer, zaklatott szívének súlyos terhével a sírbolthoz, hogy az

elmúlás csendjének megértő némaságában végre szabad utat engedjen feltartóztathatatlan könnyeinek, hangos zokogásának.

Vívódó lelke küzdelmét, a hideg tények változhatatlannak tűnő idegenségét egy kedvesen határozott kérdés“ szünetjele „állítja meg: „*Asszony, miért sírsz?*“ A valószerűtlenül hangzó, tévováságát növelő, rejtett haragját motiváló, a sírbolt mellett feltehetően érthetetlennek ítélt faggatás, egyetlen kedvező vonást kínált az asszony gyötrelmében: fájalmát újra szavakba öntve, ismételte a kőbe vésett meggyőződést: „*Mert elvitték az én Uramat és nem tudom, hová tették.*“ (13b)

Halvány remény támad, egy fénysugár kél magányos lelkében: a mennyei követek, az angyalok talán többet tudnak....., hátha általuk érkezik az enyhülést hozó információ. S míg zavaros gondolat-fosztlányai, mint légbuborékok hagyják cserben, a tanítványok, az angyalok után „*...hátrafordult és látta, hogy Jézus ott áll, de nem ismerte fel, hogy jézus az.*“ (14.v)

Kedves Testvérek!

Mielőtt szívesen elvinnénk a magdalai Máriát egy lelki elsősegélyt nyújtó szolgálatra, majd mentélhigiénés képzésre, tekintsünk magunkba, nézzünk a lekünk mélyére idei Feltámadás Ünnepe. Nem köszönhetjük-e némiképp ismerősként körünkben a mi asszonytestvérünket?

Nem sóhajtottuk, imádkoztuk, könyörögtük-e mi is el Urunk előtt a váratlanul, hirtelen támadt hiány miatti fájalmunkat? Idei Feltámadás Ünnepe mi is, - mint az első tanítványok - bezárt ajtók mögött, (félelmeink társaságában?) várakozunk. De mire várunk?

KIT KERESÜNK? Ugye, nem VALAMIT keresünk? Aranyesős, jácintos, kölnivizes, piros-tojásos, sonkás, patinás húsvétot?! Mindezek előtt és után tisztelettévő ünnepelőben, zsolttárral a kezünkben indulunk harangszókor az Isten házába, ahol egy szívvel-lélekkel?! zengjük: „*Krisztus feltámadott, kit halál elragadott,*

Örvendezzünk, vígadjunk, Krisztus lett a vigaszunk.....“

Most, a karanténban a lelked mélyén hiányzik a pad-társad, a Krisztusban tetsvéred, aki felett talán nem ritkán kárörvendeztél, hogy milyen jó, ma is neki szól a prédikáció.

MOST, - a járvány „jóvöltábol“ - a kultusz tárgyait, a kézzel csinált templomot bezárta az Úr, hogy „*Bennem az Úr temloma Általad ké-szüljön, Vesszen a bűnnek nyoma, Lelked újja-szüljön, Méltóztass személyedre E gyarló világon, Dicső jelenlétedre düljön le a Dágon.*“ RÉ 304,8

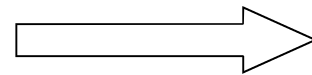
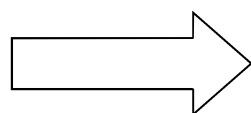
A mennyei tanfolyamon hagyja, hogy gyakoroljuk *a maradandó istentiszteleti módot*: „*De eljön az óra és m ár el is jött, amikor Isten igaz imádói lélekben és igazságban imádják az Atyát, mert az atya is ilyen imádókat keres.*

Az isten Lélek és akik őt imádják, kell, hogy lélekben és igazságban imádják“ (Jn 4,23-24)

„ASSZONY,..... KIT KERESSEL?“

A sűrű könnyfátyolon át, az elviselhetetlen veszteség roskasztó nyomásától és nem utolsó sorban *a fanatikus önigazság* sötétségétől Mária „*...nem ismerte fel, hogy jézus az.*“ Így, a feltámadt Úrtól is követeli: „*Uram, ha te vitted el őt, mondd meg nekem, hová tetted....“ (15.v)*

Az emberi bűn önközpon-tú, saját verzióját féltve őrző hajthatatlanságán, a BEZÁRT AJTÓKON át a megtörtént helyettes áldozat erejével behatol a Világosság. Az ismerős, szelíden bátorító hang már oszlatja a homályt, elűzi a félelmet, szárítja a könnyeket. Az élő reménység tolmácsolásában érkezik a szeretetteljes kérdés: „*Kit keresel?*“

Kedves Testvérem! Tudod, mire jó a jelenleg bezárt templom, az átmenetileg szünetelő liturgia? A másik testvér testi-fizikai jelenlétének hiánya?

Jákób “... azon az éjszakan átkelt a jabbók-gázlónál..... a patakon átküldte MINDENÉT. Jákób pedig ottmaradt egyedül. Ekkor VALAKI tusakodott vele.....“ (IMÓZ 32,23-25)

Az egéru-takon, róka - folyosókon szökdöső gyermekeit az Úr végtelen szeretete által „megállította, leültette“ ámokfutásukban és VÁRJA a Jabbók - révénél vagy a sírboltnál, a halál helyén. Nem tanácsos évről-évre Feltámadás Ünnepe kegyeletünket leróni „*a halott Jézus ravatalánál!*“ Ünnepelesen megemlékezni, hagyományörző módon templomozni, harsányan énekelni és gépiesen utánozni az elsőket: „*Feltámadt az Úr, bizonyval feltámadt!*“

Kedves Testvérem! BENNED is feltámadt?! Nemcsak Jeruzsálemben, hanem benned is? Nemcsak a Bibliában, hanem benned is? Van kicserélt életed? Megváltozott a neved: *Jákóbból Izraelre?* Névváltozás és kicserélt élet nélkül NINCS feltámadásod, qázi nincs Feltámadás Ünneped sem.

A már-már összeroskadó asszony egyszerre csak hallja a nevet: „Mária!“ Mint, valamivel korábban egy másik sírkertben Lázár: „*Lázár, jöjj ki!*“ (Jn 11,43) A néven szólításnak a feltámadt Úr ajkáról ereje van. „*Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy!*“ (Ézs 43,1)

EMLEKSZEL MÉG? A helyre és az időre? A teofánia, a téged neveden szólító Isten szerető-mentő jelenléte, a „névjegy-kártya“ csere, a bizonyosság, hogy neved felíratott az ÉLET KÖNYVÉBE: az átöltözködés boldog élménye, mikor levetted bűn - szennyesedet és magadra vetted az üdvösség fehér ruháját - örökre emlékezetes, felejthetetlen!

Ez nem olyan történet, amiben bizonytalan vagy, erre nem mondhatod: „nem is tudom...“, „talán...“, „ki tudja...“ Aki új, mennyei ruhát, új életet kapott a Krisztusban, az találkozott a Feltámadással.

Egy „másik“ Mária felel a

felismerés boldogságával: „Rabbuni!“, azaz „*Mesterem!*“ Ott és akkor megnyílik az ég, megnyílik Mária hitből fakadó látása, vagyis ajándéku-l kapja a *felismerést*. A názáreti Mester, a nagy-szerű Tanító, az áldott Orvos immár, mint Isten Fia, a halottak közül elsőként feltámadott, mint Úr és Király tart igényt övéi életére.

Aki találkozott a feltámadt Krisztussal, többé nem maradhat a *MAGA ura*. Önként, megmentett életéért cserébe szeretettel ajánlja oda önmagát és *MINDENÉT* „*okos istentiszteletként..... élő és szent áldozatul, amely tetszik az Istennek.*“ (Róm 12,1)

Kedves Testvérem! Így gyakorol-e már az Isten tiszteletét? Gyülekezetekben, templomokban és azokon kívül? Van valami megindítóan példányértékű Mária erőszakosságában! Hiszen „*erőszakosoké a mennyeknek országa*“. Nem jó helyen, nem jól keres: a halott Jézushoz ragaszkodik minden áron, az élő Krisztus helyett. DE! Lerázhatatlan!

A tanítványoktól az angyalokhoz, az angyaloktól Jézushoz érkezik. Nem adja fel! Nem akad fontosabb dolga! Nem siet haza a pászkát mag kicsit ünnepelni vagy otthon rendet tenni. NINCS számára fontosabb.

I s m e r e d - e z t a „megszállott“ keresést? Amikor mindent és mindenkit hátra hagysz, hogy megtaláld az Urat, hogy találkozhass a Feltámadottal! A találkozástól pedig örökre nála, vele maradj! Nem vissza menni a halász hálókhoz, a pénzváltó asztalhoz, a régi, Jézus *uralma nélküli* életedbe!

III. “ MENJ AZ ÉN TESTVÉREIMHEZ ÉS MONDD MEG NEKIK.....!“

Van egy pont, egy határ, ahol fehéren - feketén kiderül, hogy van-e új életed a feltámadt Krisztus által. Ez pedig nem más, mint *a misszióval való kapcsolatot*. Máriát az Úr azonnal az ő Országa missziójába állította. Felhatalmazta arra, hogy küldetésbe menjen, egyenesen parancsolta neki. Ez a kérdés, illetve ez a kérése a feltámadt Úrnak nem várt halasztást.

Mária nem kért gondolkodási időt. Küldetése felől nem hagyatkozott emberi véleményre. Pál szavai-

val élve: „...nem tanácskozott testtel és vérrel.“ Azonnal engedelmesskedett. Nem tanakodott napi feladatai, tennivalói felől. Nem gondolt arra, hogy Krisztus kérése csupán egy dolog az ő megszokott napirendjében s majd kiderül, hogy van-e rá ideje.

Mária, akkor nem iratkozhatott be semmilyen hitéleti tanfolyamra, keresztyén kurzusra vagy ehhez hasonló képzésre. Mondanivalóját, üzenetét közvetlenül Mesterétől kapta, csak azt adta tovább, amivel Ő bízta meg. Saját emberi vélekedésére, okoskodására sem támaszkodott. Maradék-talanul tiszteletben tartotta Megbízója szavát, üzenetét.

A feltámadt Úr Jézus a legmagasabb rangra emeli tanítványait: tetsvéreinek nevezi őket, hozzájuk siet Mária, hogy élete első biznyságtételét - hatalmas örömmel - megossza velük. Kicsit rövidre sikerült ez a vallomás, mégis benne van minden: „*Láttam az Urat!*“

Feltétlenül személyes és konkrét a mondanivalója. Arról, az életét alapjainban kimozdító, megváltoztató eseményről szól, amit Krisztus, az Úr végeztet el benne. Nem másodkézből vett információt ad tovább, nem mástól hallott, érdekesítő megtérésről beszél, hanem egyedül arról, ami benne, vele történt. Nem Nikodémus vagy más képzett rabbi tanítását mondja el, esetleg valamelyik tanítvány jó ötleteit. Jézus szavaiból sem vesz el, nem tesz hozzá, egyszerűen: „*...hírül adta a tanítványoknak, hogy ezeket mondta neki*“ (18.v.)

Kedves Testvérem! Új életed hitelesítő biznyságaként benne állsz, munkálkodsz-e Isten Országa missziójába?

A feltámadt Úr megbízásából úton vagy-e, hogy hirdesd annak nagyságos dolgait, aki a sötétségből az ő csodálatos világosságára hívott el téged (is)? Bárcsak lángolhatna a szí-vünk a Szentlélek által, hogy egyetlen életprogramunkká válna, mindennapjaink valóságává lehetne az apostol vallo-mása: „*Mindenkinek mindenné lettem, hogy minden módon minél többet megtartsak. Mindezt pedig az evangéliumért teszem, hogy benne résztárs legyek.*“ (1Kor 9,22-23) Ámen.

Vajsné F. Ibolya Ászár